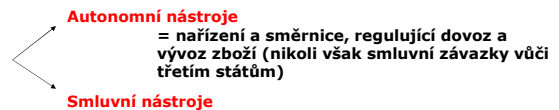

Smluvní nástroje spol.obchodní politiky ES/EU

Kontext společné obchodní politiky

Typy autonomních nástrojů

(viz také minulá přednáška):

1. Cla
2. Suspenze a kvóty
3. **Ochranná opatření** (proti nedovoleným praktikám, proti dumpingu, proti nedovoleným subvencím)
4. **Oblasti zvláštní regulace**

Smluvní nástroje společné obchodní politiky

Zahrnuje: různé formy dohod a mezinárodních smluv – následující výčet nezahrnuje všechny, ale jen nejdůležitější.

1. **Preferenční dohody s rozvinutými státy (př.přidružené a přístupující státy k ES)**
2. **Preferenční dohody s rozvojovými státy**
3. **Vztahy vůči vyspělým a silným ekonomikám**
4. **Vztahy s dalšími zeměmi, popř. seskupeními zemí**

Dohody s rozvinutými státy

Patří sem:

- Vztahy vůči zemím ESVO a Švýcarsku
- Státy, se kterými byly uzavřeny tzv.evropské dohody
- Asociační dohody, u kterých již došlo k vytvoření celní unie nebo zóny volného obchodu (Turecko)

ES x ESVO a Švýcarsko

- **ESVO má nyní tyto členy: Island, Lichtenštejnsko, Švýcarsko, Norsko**
- ESVO je **zóna volného obchodu**
- **3 fáze spolupráce s ES:**
 - 1) **Léta 1960-1973** - první bilaterální dohody o volném obchodu s průmyslovými výrobky
 - 2) **Léta 1973-1989** - bilaterální se mění na multilaterální spolupráci
 - 3) **Od 1992:** Dohoda o Evropském hospodářském prostoru mezi ES a ESVO (platnost od 1994)

Dohoda o Evropském hospodářském prostoru (EHP)

- mezi ES a ESVO (mimo Švýcarska)
- jsou uplatňovány tzv. **čtyři svobody**
- **Nevytváří celní unii** (autonomní celní tarify vůči 3. zemím)
- Švýcarsko odmítlo účast -> existují proto dvoustranné dohody mezi ES a Švýcarskem:
 1. **vina dohod:** volný pohyb osob
 2. **vina dohod:** Schengen – Dublin a další (př.důchody, služby...)

Evropské dohody

- Označení od poč.90 let pro smlouvy uzavírané mezi **ES a středo- a východoevropskými zeměmi**.
- Zaručují **oblast volného obchodu** a další spolupráci **s perspektivou přijetí za člena ES**

Dohody s rozvojovými státy

- 1) **Středozemní iniciativy**
- 2) **Státy karibské, africké a pacifické skupina**

- Tři nejznámější dohody:
 - Dohody z Yaoundé I,II,III
 - Dohody z Lomé
 - Dohody z Cotonou (obchod – politika – rozvoj)

Vztahy vůči vyspělým a silným ekonomikám

- **ES a USA**
 - smluvní spolupráce na základě členství (WTO, IMF, OECD)
 - ex. i bilaterální vztahy – 1990: **Transatlantická deklarace**
 - problémy díky exterritorialitě amerických aktů
- **ES a Kanada**
 - Dohody o rozšíření obchodu a investic
- **ES a Japonsko**
 - Akční plán od 2001, mnoho oblastí spolupráce
- **ES a Austrálie**
 - Řada dokumentů (snaha o rámcový dokument)
- **ES a Nový Zéland**
 - Deklarace o vztazích EU a NZ
- **ES a Čína**
 - Přístup Číny k WTO, zvl.nařízení pro obchod s Čínou

Vztahy s dalšími zeměmi, popř. seskupeními zemí

Různé dohody (o volném obchodu) se zeměmi:

- **MERCOSUR** – Argentina, Brazílie, Paraguay, Uruguay
- **Mexiko**
- **Chile**
- **Afrika**